

Mijn mooiste monster

Eveline Stegeman-Broos

evelinestegeman@gmail.com

Mijn enthousiasme voor sialgalen is ontstaan tijdens mijn ontdekkingstocht in de wereld van het fytoplankton. Al snel kwam ik in contact met Marien van Westen die mij verder wist te enthousiasmeren. In 2013 ben ik toen in eigen tijd begonnen om het Hondeven en omliggende watertjes te bemonsteren op sialgalen. Dat ven waar ik al sinds 2004 de libellen inventariseer beschouw ik al min of meer als mijn achtertuin.

In 2016 ben ik begonnen met het analyseren van sialgalen in opdracht van Waterschap Drentse en Overijsselse Delta. In eerste instantie alleen uit het voormalig gebied van Waterschap Reest en Wieden, later ook de vennetjes uit Salland.

Het is ook voor mij lastig om iets mijn mooiste monster te noemen. Vaak hangt dat af van de beleving tijdens het bemonsteren. Ik stond een keer op een namiddag alleen in het Hondeven om wat sialgalen te verzamelen voor een open dag op het werk, kwam er naast me een Noordse glazenmaker (*Aeshna subarctica*) eitjes afzetten in het veenmos! Wat is de kans dat je zo iets gebeurt? Ook de watertjes die ik in IJssland heb bemonsterd zal ik niet snel vergeten. Kraakhelder water in een imposante omgeving en prachtige soorten die ik voor een groot deel met hulp van Marien en Frans op naam heb gebracht.

Foto 1. De Fazantenweide. Foto © Eveline Stegeman

Voor mijn werk bemonster ik natuurlijk allerlei soorten watertjes. Van diepe petgaten die met de kano bemonsterd worden tot ondiepe vennetjes en trilvenen. En bij elk water is er die spanning wat ik er aan sialgalen zal aantreffen. Jullie kennen dat vast! Dit jaar was er weer een aangename verrassing tijdens de monsternamen in juni van sialgalen in de Fazantenplas (foto 1). Dit gegraven zwak gebufferd vennetje, gelegen aan de westkant van de Sallandse heuvelrug tussen Haarle en Nieuw Heeten, is in

beheer bij Natuurmonumenten. Het heeft een diepe zone waar grote grazers deels in kunnen om te drinken, en een ondiep gedeelte dat geheel omrasterd is zodat daar de vegetatie (veenmos, vlottende bies, snavelzegge) niet vertrapt kan worden. Ook de amfibieën, waaronder kamsalamanders en poelkikkers, zijn gebaat bij weinig verstoring.

Tijdens het verzamelen van de sialgalen viel mijn oog op een net uitgeslopen Oostelijke witsnuitlibel (*Leucorrhinia albifrons*). Deze bijzondere libel is zeer zeldzaam en naar mijn weten nog niet eerder gevonden op deze plek.

Dit soort ontmoetingen blijft je natuurlijk bij, waardoor ik nu dit vennetje als mijn mooiste monster bestempel.

Foto 2. *Euastrum humerosum*. Foto © Eveline Stegeman

Ik heb niet echt bijzondere sialgalen gevonden in dit ven, maar met meer dan 50 soorten kwam de natuurwaarde toch uit op een 8. Het monster zat onder meer vol met *Euastrum humerosum* (foto 2), *Micrasterias rotata* en *M. thomasi* var. *notata*. Genoeg moois om naar te kijken dus. De gevonden sialgalen indiceren een vrij zuur, oligo-mesotroof milieu.

Omdat er in dit ven recent het Ranavirus was gevonden, hebben we de nodige voorzorgsmaatregelen genomen door het monstermateriaal en onze waadpakken te ontsmetten na de bemonstering. Middels DNA-technieken bleek het Ranavirus ook dit jaar hier nog aanwezig te zijn. Als je je daar niet van bewust bent of het gewoonweg niet weet, kun je zo allerlei watertjes besmetten met alle gevolgen van dien. Even iets om bij stil te staan.